

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming	Datum	12 oktober 2023
Zaaknummer	Z2023-00000597	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D-PU-2023-00014422	Van	Servicebureau
Uw referentie	2022-1103	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	30 maart 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	1. Voorschriften ontheffing 2. Voorgeschreven maatregelen 3. Locatie plangebied 4. Locatie aangetroffen verblijfplaatsen		

Blom Ecologie B.V. heeft namens Fien Wonen een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Broekseweg e.o. Complex 103, 104, 110 111 en 113 in Ameide (hierna: plangebied) en heeft zaaknummer Z2023-00000597.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

We verlenen de ontheffing voor de periode van de datum van verzenden tot en met 31 december 2025.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de renovatie, waaronder spouwmuurisolatie, van 5 wooncomplexen in het plangebied. De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 3 van deze beschikking.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) voor de periode van 1 september 2023 tot en met 31 december 2025.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 21 september 2023 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.3 Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger zijn beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. Over de locatie geeft u aan dat de beoogde werkzaamheden renovatiewerkzaamheden van huidige woningen betreffen en daarom de werkzaamheden locatie gebonden zijn. Deze kunnen niet op een andere locatie plaatsvinden.

Over de planning geeft u aan dat de huidige voorgenomen planning is afgestemd op de kwetsbare perioden van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het renoveren van de woningen kan individuen en verblijfplaatsen van deze soorten verstoren. De vleermuisverblijfplaatsen worden ongeschikt gemaakt in de minst kwetsbare periode om negatieve effecten op vleermuizen zo minimaal mogelijk te houden. Een alternatieve planning van de werkzaamheden zou alleen maar nadelig zijn voor de vleermuissoorten.

Over de werkwijze geeft u aan dat de beoogde renovatie bestaat uit het aanbrengen van spouwmuurisolatie en dat er geen redelijke alternatieve manier van isoleren is. U geeft hierover aan: "Gelet op de bouwkundige staat, mogelijkheden en waarde van de woningen zijn niet alle isolatiemogelijkheden even effectief. Vloerisolatie en isolatie van binnenuit behoren eveneens tot de mogelijkheden. Deze ingrepen zijn echter minder effectief en leiden

tot veel overlast voor de bewoners. Bij isolatie van binnenuit kan het hoge vochtgehalte in de woningen voor problemen zorgen. Indien de daken van binnenuit worden geïsoleerd treedt er mogelijk tijdelijke verstoring van vast rust- en verblijfplaatsen op als gevolg van de werkzaamheden. De werkzaamheden kunnen leiden tot harde trillingen en geluiden waardoor verblijfplaatsen van vleermuizen tijdelijke ongeschikt raken. Isolatie van binnenuit heeft echter ook een permanent effect op de verblijfplaatsen. In de huidige situatie vindt er warmte uitwisseling plaats tussen de woning en omgeving via het dak en de gevels. In de winter betekent dit een min of meer constante verwarming van de verblijfplaats van binnenuit. In de zomer vindt het tegenovergesteld plaats. De ruimte tussen de dakpannen en het dakvlak kan bijvoorbeeld snel opwarmen tot hoge temperaturen. Overtollige warmte kan worden afgevoerd via het dakbeschot naar de woning waardoor de temperatuur acceptabel blijft. Het aanbrengen van spouwisolatie leidt tot hoge mate van isolatie en de werkzaamheden geven de bewoners relatief weinig overlast.”

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt en de doelstellingen van de ruimtelijke ingreep worden bereikt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Aangedragen belang

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

U heeft de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: “In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”.

Onderbouwing en beoordeling van belang

U heeft aangegeven dat de werkzaamheden nodig zijn om de woningen te verduurzamen. We hebben uw onderbouwing van dit belang beoordeeld. Uit uw onderbouwing en de stukken blijkt dat er inderdaad sprake is van verduurzaming van de woningen en waarom dit nodig is. De woningen binnen het plan gebied zullen door de geplande werkzaamheden van energielabel E naar energielabel B gaan, waarbij energielabel A het streven is. De woningen zullen daarmee duurzamer zijn dan in de huidige staat.

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur beperkt te hebben tot ruim onder 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en in het Klimaatakkoord van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen.

Het doel van het nationale Klimaatakkoord is in Nederland 49% minder broeikasgassen uit te stoten in 2030 in vergelijking met 1990. Om dit doel te bereiken, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het nationale Klimaatakkoord maatregelen en afspraken vastgelegd. Onder andere over de verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen voor 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Om deze doelstelling te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van de bestaande woningen nodig.

Bij woningen die in eigendom zijn van woningcorporaties (dit zijn zo'n 100.000 woningen) is de verhuurder verantwoordelijk voor het aanpassen van een woning. De geplande woningrenovaties waarin energiebesparing en andere energieprestatie-verbeterende maatregelen meegenomen zijn, zorgen voor een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit.

De verduurzaming van bestaande woningen is daarom in het belang van de volksgezondheid.

Door klimaatverandering is niet alleen de volksgezondheid, maar ook de openbare veiligheid in het geding. In de "Nationale Veiligheid Strategie" van 2019 wordt klimaatverandering, in combinatie met de (versnelde) zeespiegelstijging, aangemerkt als een risico voor de samenleving. In Nederland vergroot klimaatverandering bijvoorbeeld het risico op overstromingen (vanuit zee en/of vanuit een rivier). In de "Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid" van het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (2022) wordt beschreven dat klimaatverandering verschillende nationale dreigingen versterkt. Door klimaatverandering wordt de kans op weersextremen groter. Dit is bijvoorbeeld extreme neerslag, extreme hitte en extreme droogte. Dit zijn op zich al bedreigingen voor de nationale veiligheid, maar de extremen kunnen ook leiden tot verstoringen in de vitale infrastructuur, zoals de drinkwater-, elektriciteits- en telecomvoorzieningen. Verduurzaming heeft als doel de klimaatverandering te beperken. Daarom is verduurzaming ook in het belang van de openbare veiligheid.

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege de volksgezondheid en de openbare veiligheid.

Conclusie belangenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege een wettelijk erkend belang. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten en deze onderzoeken aangeleverd bij de aanvraag. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soorten

- Gewone dwergvleermuis
De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn drie zomerverblijfplaatsen en twee paarverblijfplaatsen vastgesteld op de Broekseweg 62, Iepenlaan 34, Meidoornlaan 13 en de Meidoornlaan 29 in Ameide. De invliegopeningen bevinden zich onder kantpannen en in open stootvoegen.
- Ruige dwergvleermuis
De ruige dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er is één paarverblijfplaats vastgesteld op de Broekseweg 86 in Ameide. De invliegopening bevindt zich onder een kantpan.
- Laatvlieger
De laatvlieger is aangetroffen binnen het plangebied. Er is één zomerverblijfplaats vastgesteld op de Broekseweg 62 in Ameide. De invliegopening bevindt zich onder een kantpan.

(Vorstvrije) verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kunnen individuele winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, en de laatvlieger niet uitgesloten worden. De exacte locaties van de verblijfplaatsen zijn opgenomen in bijlage 4 van deze beschikking.

Staat van instandhouding

- **Gewone dwergvleermuis landelijk:**

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis in Nederland (Kennisdocument gewone dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 – 2017). De populatieomvang van de gewone dwergvleermuis wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Vleermuizen. Limpens en Thissen, 2014. In Wot-rapport 124, 2014). Over de periode 2015-2020 lijkt er een matige toename te zijn in het aantal waarnemingen van gewone dwergvleermuis. De populatietrend wordt geschat op een toename van ongeveer 3% (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Bijna de gehele oppervlakte van Nederland kan gezien worden als verspreidingsgebied voor de gewone dwergvleermuis (Gewone dwergvleermuis. Verspreidingsatlas.nl, 2022).

De gewone dwergvleermuis is voor zijn leefgebied afhankelijk van gebouwen met invliegopeningen (open spouwmuren) en van voldoende voedselaanbod. In de periode 2008-2018 is het aantal van deze gebouwen min of meer gelijk gebleven (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018). Isolatiewerkzaamheden zorgen voor een verbetering van de energieprestaties van gebouwen, maar ook voor een aantasting van de verblijfplaatsen en daarmee het leefgebied van de gewone dwergvleermuis.

De landelijke staat van instandhouding wordt door Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) momenteel beoordeeld als ongunstig - ontoereikend, maar gunstig als genoeg mitigerende maatregelen genomen worden. De Zoogdiervereniging beoordeelt de staat van instandhouding als onbekend, met de laatste update van 2018 (Gewone dwergvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2018).

- **Ruige dwergvleermuis landelijk:**

De ruige dwergvleermuis trekt van het ene leefgebied naar het andere. Deze vleermuissoort verblijft voornamelijk tijdens de paarperiode en winterperiode in Nederland (Migration periods of the Natusius' pipistrelle *Pipistrellus nathusii* in the Netherlands. Jonge Poerink en Dekker, 2019). De populatieomvang van de ruige dwergvleermuis is door gebrek aan data moeilijk te schatten. De meest recente schatting is gebaseerd op de jaren 2012-2017 en telt 4.000 tot 400.000 individuen (Soortenverslag 131. Cdr.eionet.europa.eu, 2022) Tussen 2015 tot 2020 is de populatietrend onzeker, maar niet negatief (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Het verspreidingsgebied van de ruige dwergvleermuis is vrijwel heel Nederland, met een hogere concentratie in Noordwest-Nederland (Kennisdocument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017).

Ruige dwergvleermuizen overwinteren in boomholten, achter boomschors, in stapels brandhout, houtloodsen, spouwmuren en achter stootvoegen van gebouwen (Kennisdocument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De Zoogdiervereniging beoordeelt het leefgebied van de ruige dwergvleermuis als gunstig, maar geeft wel aan dat ruige dwergvleermuis kwetsbaar is voor de gevolgen van de energietransitie (Advies agendabepaling monitoring en onderzoek aan vleermuizen in het kader van de energietransitie. Schillemans et al, 2021).

De Zoogdiervereniging beoordeelt de landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis als matig ongunstig in de laatste update van 2018 (Ruige dwergvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2022).

- **Gewone en ruige dwergvleermuis lokaal:**

“In 2022 is door Blom Ecologie in meerdere dorpen in de Gemeente Vijfheerenlanden protocollair onderzoek verricht. Hierbij is de gewone dwergvleermuis de meest waargenomen vleermuissoort, de ruige dwergvleermuis staat hierbij op nummer 2. Ook uit verspreidingsgegevens is de gewone dwergvleermuis en daarna de ruige dwergvleermuis de meest waargenomen vleermuissoorten (NDFF, 2013-2023). In de gemeente Vijfheerenlanden zijn circa 2000 waarnemingen van de gewone dwergvleermuis bekend en zo'n 200 van de ruige dwergvleermuis (NDFF 2013-2023). Gezien effecten op lokale schaal gemitigeerd worden en de soort in de regio sterk verspreid is, worden negatieve effecten op de regionale staat van instandhouding van de gewone- en de ruige dwergvleermuis gewaarborgd.

Er zijn in de directe omgeving van de planlocatie 6 zomer- 1 paar- en 2 kraamverblijven van de gewone dwergvleermuis aanwezig welke niet binnen de beoogde ingreep weggenomen worden. Daarnaast zijn er 2 paarverblijven van de ruige dwergvleermuis die behouden blijven. Dit indiceert dat er in de directe omgeving een ruim aanbod aan verblijfplaatsen voor dwergvleermuizen.”

- **Laatvlieger**

Over de staat van instandhouding van de laatvlieger geeft u aan: “De laatvlieger is een vrij algemene vleermuis in Nederland. De landelijke staat van instandhouding staat van de laatvlieger betreft matig ongunstig. De laatvlieger laat een afname in de aantalsontwikkeling zien (Telganger, 2021). Deze staat van instandhouding is echter sinds 2013 niet veranderd.

Voor het voorkomen van de laatvlieger in Utrecht is geen documentatie, ook zijn er geen trends bekend. Van de laatvlieger is zeer weinig informatie bekend. Zoals weergegeven in de verspreidingsatlassen is de laatvlieger in de regio Utrecht vanaf 2020 vrij veel waargenomen (Verspreidingsatlas, 2020-2021). In NDFF zijn er in de afgelopen jaren circa 166 waarnemingen van de laatvlieger gedaan. Gezien de verspreiding op landelijk niveau zijn er geen redenen om aan te nemen dat in de Provincie Utrecht slechter gaat met de soort.

De lokale populatie laatvliegers in Ameide is in zeer beperkte mate geïnventariseerd (NDFF). Er zijn slechts enkele waarnemingen bekend in de afgelopen jaren (NDFF 2013-2023). De aangetroffen verblijfplaats betreft een zomerverblijf, deze type verblijfplaatsen zijn van minder essentieel belang voor de soort dan bijvoorbeeld kraamverblijfplaatsen. Aangezien de ontwikkeling een individueel particulier project betreft is geen sprake van cumulatieve effecten op de lokale populatie.”

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soorten

De werkzaamheden zullen drie zomer- en twee paarverblijfplaatsen met mogelijke winterfunctie van gewone dwergvleermuis, één paarverblijfplaats met mogelijk winterfunctie van ruige dwergvleermuis en één zomerverblijfplaats van laatvlieger vernielen. Hierdoor worden de soorten verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soorten.

Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We hebben (een deel van) de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen goedgekeurd. Deze staan in bijlage 2 van deze beschikking. In bijlage 1 van deze beschikking vindt u de extra mitigerende en compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn om de negatieve effecten van de werkzaamheden te verzachten.

In uw aanvullingen van 21 september 2023 heeft u aangegeven dat de tijdelijke kasten nog niet opgehangen zijn en de werkzaamheden daardoor in 2024 zullen plaatsvinden. U zorgt ervoor dat er, rekening houdend met de gewenningsperiode, twintig tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis en vier tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor ruige dwergvleermuis op geschikte locaties geplaatst worden. De alternatieve vleermuiskasten moeten voldoen aan de maten voor alternatieve verblijfplaatsen zoals die staan vermeld in het Kennisdocument gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017) en Kennisdocument ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017), waarbij de vermelde maten de binnenmaten van de kasten zijn, zoals de VK MP 05. Als deze kasten uiterlijk 15 februari geplaatst worden, kan het ongeschikt maken plaatsvinden in de periode van 15 augustus tot en met 31 oktober in hetzelfde jaar, of tussen 15 april en 15 mei vanaf het jaar daarna, zodat er voldoende gewenningsperiode wordt gehanteerd. U plaatst voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen als permanente compensatie van de aan te tasten verblijfplaatsen. De permanente compensatie moet bestaan uit gekoppelde inbouwstenen, bijvoorbeeld de IB VL 06 met IB VL 07. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven lang genoeg aanwezig om de gewenningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen te overbruggen.

Voor laatvlieger worden verblijfplaatsen in de spouwmuur gerealiseerd. Hierbij worden, voorafgaand aan de isolatie, spouwborstels aangebracht in de spouwmuur. Hier wordt ten minste een ruimte van 1 bij 1 meter gevrijwaard van isolatiemateriaal. De hiermee gecreëerde verblijfplaatsen in de spouwmuur zijn daarmee gelijk aan de klimatologische omstandigheden van de huidige verblijfplaats, net als de invliegopening. Dit wordt op vier locaties gerealiseerd om te voldoen aan de compensatiefactor. Daarnaast worden de permanente alternatieve verblijfplaatsen voor laatvlieger na de werkzaamheden gemonitord, omdat dit geen bewezen effectieve maatregelen zijn.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan Blom ecologie B.V. en een afschrift van de beschikking aan:

- Stichting Fien Wonen;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente Vijfheerenlanden.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen. U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Print het ingevulde formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht

Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Valid Signed door
op 12-10-2023

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

1.1 Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

1.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
 - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

1.3 Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en/of compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.

Vleermuizen algemeen

11. Alle verblijfplaatsen die worden aangetast door de voorgenomen werkzaamheden, moeten ongeschikt gemaakt worden voordat de werkzaamheden gestart worden.
12. Het ongeschikt maken van de vaste rust- en verblijfplaatsen dient uitgevoerd te worden in de actieve periode en buiten de kwetsbare periode van de soorten, deze periode loopt van 1 september tot en met 31 oktober.
13. Na het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen dient gecontroleerd te worden of in de ongeschikt gemaakte verblijfplaatsen nog vleermuizen aanwezig zijn. De controle dient te worden uitgevoerd door een deskundig ecooloog op het gebied van vleermuizen.
 - a. Het controleren van de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis mag enkel worden uitgevoerd na vier aaneengesloten nachten, waarin het tenminste twee dagen bij zonsondergang en zonsopkomst een temperatuur van minimaal 10 graden is geweest in combinatie met gunstige weersomstandigheden (geen regen en harde wind).
 - b. Het controleren van de zomerverblijfplaats van laatvlieger mag enkel worden uitgevoerd na vier aaneengesloten nachten, waarin het tenminste twee dagen bij zonsondergang en zonsopkomst een temperatuur van minimaal 12 graden is geweest in combinatie met gunstige weersomstandigheden (geen regen en harde wind).

Laatvlieger

14. Ter compensatie voor de te vernielen zomerverblijfplaats worden vier permanente alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd. Daarvan moet één op de locatie van de huidige verblijfplaats worden gerealiseerd en drie verblijfplaatsen in directe omgeving.
15. Wanneer één van de alternatieve verblijfplaatsen op de locatie van de huidige verblijfplaats wordt gerealiseerd, hoeft u geen gewenningsperiode aan te houden. De alternatieven moeten gerealiseerd worden na het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaats en moeten het eerst volgende zomerseizoen na het ongeschikt maken beschikbaar zijn.
16. Wanneer de alternatieve verblijfplaatsen zich toch uitsluitend op een andere locatie bevinden dan op de locatie van huidige verblijfplaats, dient een gewenningsperiode van minimaal één jaar aangehouden te worden voor alle alternatieve verblijfplaatsen.
17. Als permanente compensatie voor de zomerverblijfplaats wordt op vier locaties de spouwmuur geschikt gehouden voor deze soort met behulp van spouwborstels. Bij het realiseren van deze permanente alternatieve verblijfplaatsen voor laatvlieger gelden de volgende voorwaarden:
 - a. de alternatieve verblijfplaatsen in de spouwmuur moeten in verbinding staan met het dak, zodat de vleermuizen zich binnendoor kunnen verplaatsen naar het dak;
 - b. de alternatieve permanente verblijfplaatsen hebben een minimale afmeting van 1 bij 1 meter en worden in het bovenste gedeelte van de spouwmuur gerealiseerd;
 - c. de alternatieve permanente verblijfplaatsen hebben een vrije ruimte tussen de buitenmuur en de binnenmuur/isolatiemateriaal van minimaal 2,5 centimeter;
 - d. de alternatieve permanente verblijfplaatsen hebben dezelfde type invliegopening als de huidige verblijfplaats en zijn minimaal 2,5 centimeter breed;
 - e. de permanente verblijfplaatsen zijn klimatologisch gelijk aan de huidige verblijfplaats;

- f. de verblijfplaatsen worden op een maximale afstand van 200 meter van de huidige verblijfplaats, maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, gerealiseerd;
- g. op minimaal 3 meter hoogte;
- h. vrije in- en uitvliegroute;
- i. voldoende veiligheid tegen predatoren en minimale verstoring van kunstmatig licht;
- j. de onderzijde van een opengelaten spouw dient een mestafvoerende werking te hebben (vergelijkbaar met de bodem van een inbouwkast).

1.4 Na afloop van de werkzaamheden

- 18. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.
- 19. De tijdelijke vleermuiskasten mogen worden verwijderd wanneer de permante verblijfplaatsen binnen het plangebied zijn gerealiseerd en hierna een gewenningsperiode van minimaal zes maanden in de periode april-oktober is verstreken. De tijdelijke vleermuiskasten mogen niet worden verwijderd op het moment dat deze in gebruik zijn door vleermuizen.

1.5 Monitoring

- 20. Om te bepalen of de soortgerichte beschermingsmaatregelen voor laatvlieger voldoende effectief zijn, moeten deze worden gemonitord. Er moet monitoring plaatsvinden op de functionaliteit van de permanente alternatieve zomerverblijfplaatsen, met name op de temperaturen van de aangeboden compensatie, voor de laatvlieger.
- 21. Het monitoringsonderzoek moet minimaal worden gericht op de volgende onderzoeksvragen:
 - a. Of de laatvlieger gebruikmaakt van de aangeboden permanente alternatieve verblijfplaatsen;
 - b. Met welke aantallen van de soort hiervan gebruik wordt gemaakt;
 - c. Welke verblijfsfunctie de permanente alternatieve verblijfplaatsen vervullen.
- 22. Het monitoringsonderzoek moet minimaal worden uitgevoerd volgens het op dat moment vastgestelde Vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad).
- 23. Het monitoringsonderzoek naar zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger start tijdens het eerstvolgende actieve seizoen van de laatvlieger nadat de permanente alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd zijn. Vervolgens moet het monitoringsonderzoek gedurende zeven jaar, elke twee jaar worden uitgevoerd tot na het realiseren van de permanente alternatieve verblijfplaatsen. Volgens de aangeleverde planning van het project betekent dit dat de monitoring plaatsvindt in 2026, 2028, 2030 en 2032.
- 24. De monitoringsresultaten worden, voor zover dit waarnemingen van beschermde soorten betreft, geregistreerd in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Dit gebeurt voordat de monitoringsrapportage aan de RUD Utrecht wordt verstuurd.
- 25. De monitoringsrapportage moet minimaal de volgende onderdelen bevatten:
 - a. Onderzoeksgegevens (data, tijdstippen, weersomstandigheden en onderzoeksmethode);
 - b. Beschrijving van de onderzochte maatregelen (datum van realiseren, beschrijving van locatie en directe omgeving, foto's van de maatregelen en locaties van de maatregelen op kaart of luchtfoto, technische beschrijving van de maatregelen, zoals: (constructie)tekeningen, typenummer bij prefab, afmetingen, aantal, materiaal, aantal lagen, etc.);
 - c. Onderzoeksresultaten (vastgestelde soorten, functies en aantallen individuen);

- d. Conclusie waaruit blijkt in hoeverre de maatregelen functioneren voor dezelfde soort, dezelfde functie en dezelfde aantallen individuen als in de oorspronkelijke situatie (voordat de werkzaamheden werden uitgevoerd);
 - e. Bewijs van registratie van waarnemingen van beschermde soorten in de NDFF.
26. De monitoringsrapportage moet uiterlijk op 31 oktober van elk jaar waarin de monitoring is uitgevoerd worden verstuurd aan de RUD Utrecht via handhaving-wnb@rudutrecht.nl. Vermeld hierbij het zaaknummer van de ontheffing en de locatie.
- Indien de monitoringsverslagen daartoe aanleiding geven, kan de provincie Utrecht gedurende de looptijd van de ontheffing extra aanvullende voorschriften opleggen.

Bijlage 2: Voorgeschreven maatregelen

2 Mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten te verzachten, te voorkomen en/of functies te herstellen zijn mitigerende maatregelen benodigd. Deze maatregelen worden onderstaand beschreven.

2.1 Vleermuizen

Ongeschikt maken vleermuisverblijfplaatsen

De huidige vleermuisverblijfplaatsen worden onder begeleiding van een ter zake deskundige ecooloog ongeschikt gemaakt in de minst kwetsbare periode voor vleermuizen. 'Exclusion flaps' (elke 2 meter) zorgen ervoor dat vleermuizen nog wel het gebouw uit kunnen, maar middels het afdichten van de aanwezige openingen met weringsborstels, rondschuim of ander materiaal kunnen vleermuis de bebouwing niet meer betreden. De voorzieningen worden minimaal 5 aaneengesloten dagen ingezet. Er wordt expliciet geen gebruikgemaakt van folie, netten of purschuim.

Realiseren tijdelijke alternatieve voorzieningen

Voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden worden er voor de vleermuizen tijdelijke alternatieve voorzieningen getroffen om de periode tussen het ontoegankelijk of ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen en het realiseren van de permanente alternatieve voorzieningen te overbruggen. Voor elk type verblijfplaatsen zijn andere tijdelijke voorzieningen benodigd en voor elk type verblijfplaats en soort is een andere gewenningsperiode vereist.

Er wordt een mitigatiefactor x4 aangehouden voor een weg te nemen verblijfplaats. Dit houdt in dat er in totaal 20 vleermuiskasten voor gewone dwergvleermuis en 4 vleermuiskasten voor ruige dwergvleermuis worden geplaatst aan gebouwen in de directe omgeving. De vleermuiskasten worden op een voor de vleermuis geschikte plek aangebracht. Op 4 locaties wordt de spouwmuur geschikt gemaakt voor laatvlieger.

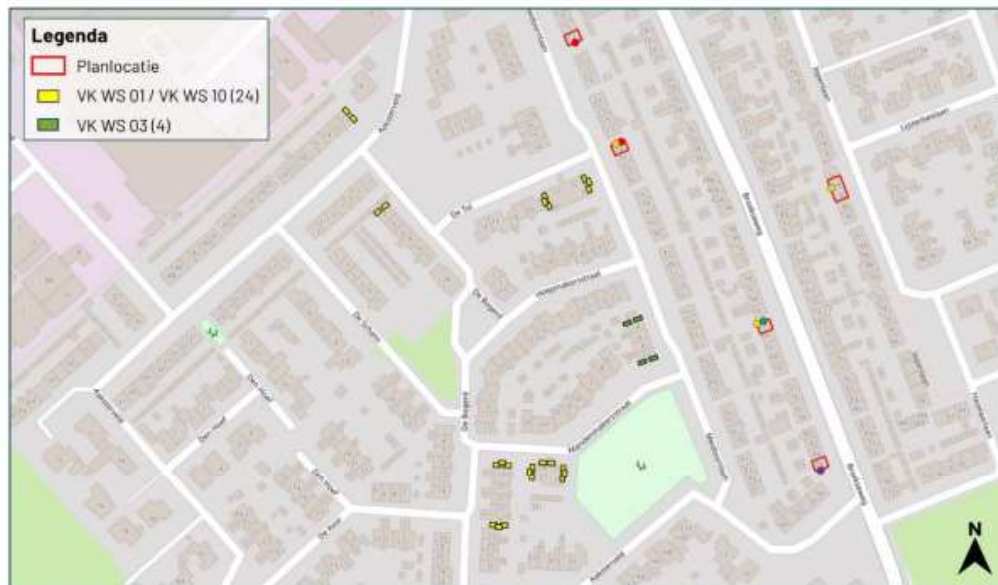
Bij het plaatsen van de tijdelijke vleermuiskasten gelden de volgende voorwaarden (BIJ12, 2017):

- per weggenomen vleermuisverblijfplaats worden minimaal 4 alternatieve vleermuiskasten geplaatst;
- de vleermuiskasten worden op verschillende oriëntaties aangeboden;
- maximale afstand van 200 meter van de huidige vleermuisverblijfplaats, maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden;
- op minimaal 3 meter hoogte en met vrije in- en uitvliegroute;
- voldoende veiligheid tegen predatoren en minimale verstoring van kunstmatig licht

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis worden de kasten geplaatst met een binnenmaat die voldoen aan de afmetingen. Voor gewone dwergvleermuis worden 20 kasten gerealiseerd en voor ruige dwergvleermuis 4. Deze zullen worden gerealiseerd op de plaatsen die in het oorspronkelijke mitigatieplan staan aangegeven. De kasten zullen worden gerealiseerd met inachtneming van de geldende gewenningsperiodes.

De locaties voor de tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zijn te zien in figuur 2.1 (gele markeringen). In afwijking op figuur 2.1 worden andere type kasten geplaatst dan in de legenda is benoemd en worden 24 kasten geplaatst in plaats van 28. Dit omdat voor laatvlieger andere maatregelen getroffen worden.

Figuur 2.1 Voorgestelde locaties van de tijdelijke vleermuiskasten.

Realiseren permanente voorzieningen

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger worden de alternatieve voorzieningen gerealiseerd in de gevels. In totaal worden 24 combinaties vleermuisinbouwstenen (bijvoorbeeld de IB VL 06 met IB VL 07) ingebouwd in de gevels van de te renoveren woningen. De locaties zijn conform de kaart in figuur 2.2. (zie bijlage 5).

De locaties voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zijn te zien in figuur 2.2 (gele markeringen). In afwijking op figuur 2.2 worden andere type kasten geplaatst dan in de legenda is benoemd, namelijk een combinatie van inbouwstenen, en worden 24 combinaties van inbouwstenen geplaatst in plaats van 28. Dit omdat voor laatvlieger andere maatregelen getroffen worden.

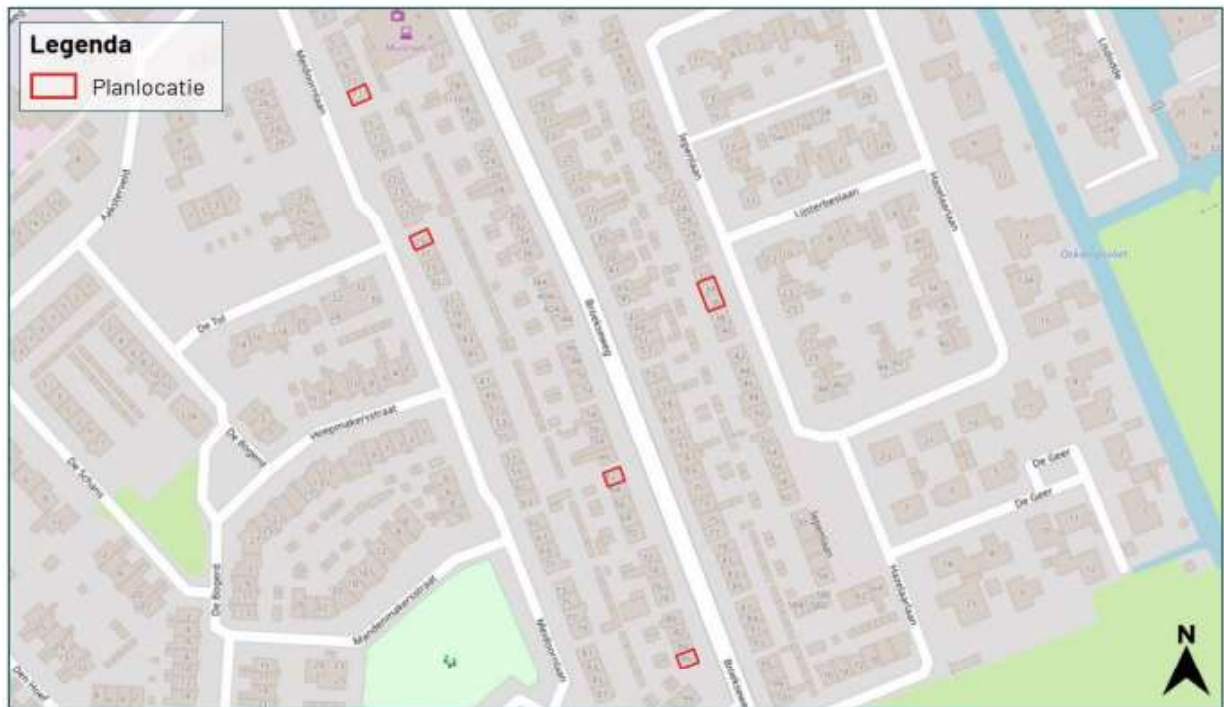
Figuur 2.2 Overzicht van de permanente voorzieningen voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (IB VL 06) en laatvlieger (IB VL 10).

Laatvlieger

Voorafgaand aan de isolatie worden op 4 locaties spouwborstels geplaatst in de spouwmuur. Hiermee kan een ruimte van 1 meter bij 1 meter worden gevrijwaard van isolatiemateriaal. Hierdoor wordt een vleermuisverblijfplaats gecreëerd in de spouwmuur welke gelijk is aan de klimatologische omstandigheden van de huidige verblijfplaats. Ook de invliegopening blijft op deze wijze gelijk. Dit kan op vier plaatsen worden gerealiseerd, om zo te voldoen aan de compensatiefactor.

(Bron: "Mitigatieplan Broekseweg e.o. te Ameide, Ontheffingsaanvraag soortenbescherming Wet natuurbescherming complex 110 en 111" van 23 maart 2023" en "Notitie aanvullende gegevens Broekseweg e.o. te Ameide" van 21 september 2023)

Bijlage 3: Locatie plangebied

Figuur 1.1 Het plangebied is gelegen aan de Broekseweg e.o. te Ameide. In deze kaart zijn alle ontheffingsplichtige woningen weergegeven.

Tabel 1.1 Adressen per complex en noodzaak ontheffing voor de beoogde werkzaamheden. Kaartweergave van de te renoveren woningen is te zien in het oriënterend onderzoek (De Boer, 2021) en het aanvullend onderzoeksrapport (Davids, 2022).

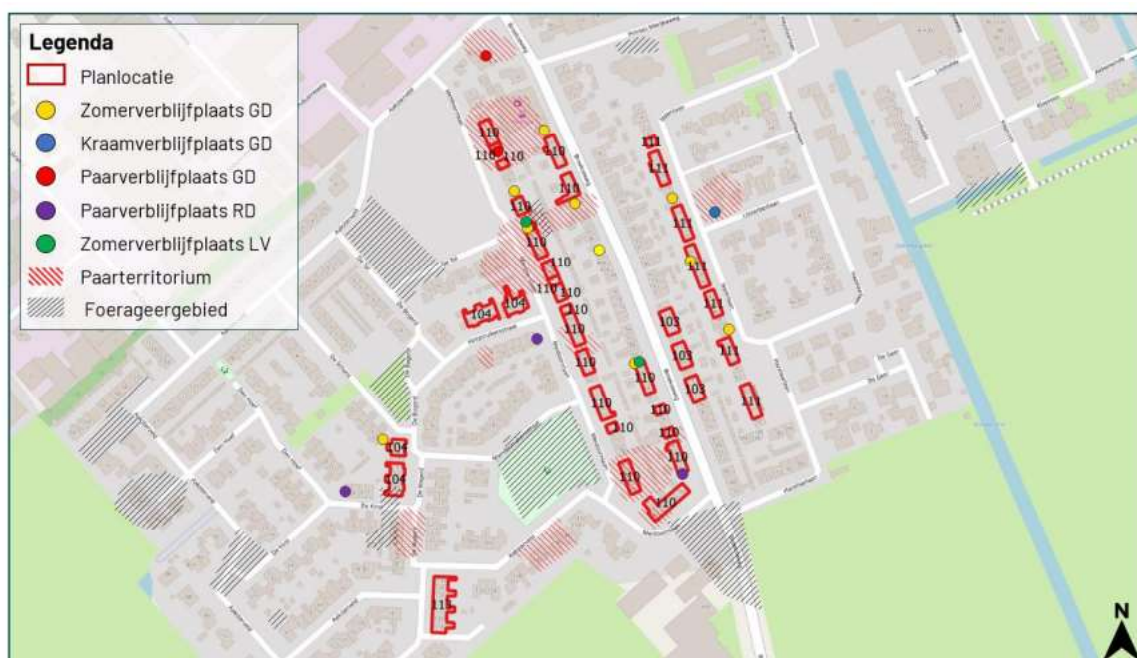
Complex	Adressen	Aantal woningen	Ontheffing noodzakelijk
103	Broekseweg 57 t/m 61, 65 t/m 69 en 73 t/m 77 (oneven)	9	Nee
104	Hoepmakersstraat 2 t/m 6 en 10 t/m 16 (even) + De Bogerd 2 & 4 + De Bogerd 8 t/m 14	11	Nee
110	Meidoornlaan 7 t/m 11, 15, 23 + 25, 31 t/m 61, 65 t/m 73 en 81 t/m 99.	38	Nee
110	Meidoornlaan 13 en 29	2	Ja
110	Broekseweg 14 t/m 26, 64 t/m 68, 72 en 78 t/m 84	15	Nee
111	Iepenlaan 34 en 36	2	Ja
111	Iepenlaan 10 t/m 18, 24 t/m 32, 38 t/m 46, 52 t/m 56 en 50 t/m 56	22	Nee
113	De Stobbe 118 t/m 130	7	Nee

(Bron: "Mitigatieplan Broekseweg e.o. te Ameide, Ontheffingsaanvraag soortenbescherming Wet natuurbescherming complex 110 en 111" van 23 maart 2023")

Bijlage 4: Locaties aangetroffen verblijfplaatsen

Tabel 3.3 Overzicht van de aangetroffen vleermuisverblijfplaatsen binnen het onderzoeksgebied.

Adres	Soort	Functie	Plangebied	Omschrijving
Broekseweg 62	Gewone dwergvleermuis	Zomer	Binnen	2 individuen uitvliegend via kantpan
Broekseweg 62	Laatvlieger	Zomer	Binnen	2 individuen uitvliegend via kantpan
Broekseweg 86	Ruige dwergvleermuis	Paar	Binnen	1 individu roepend vanuit kantpan
Iepenlaan 34	Gewone dwergvleermuis	Zomer	Binnen	2 individuen invliegend via stootvoeg
Meidoornlaan 13	Gewone dwergvleermuis	Paar	Binnen	1 individu binding met woning
Meidoornlaan 29	Gewone dwergvleermuis	Zomer	Binnen	1 individu uitvliegend via kantpan
Meidoornlaan 29	Gewone dwergvleermuis	Paar	Binnen	1 individu binding met woning

Figuur 3.2 Overzicht van de aangetroffen vleermuisverblijfplaatsen in het onderzoeksgebied. In de bijlage is een vergrote versie afgebeeld.

(Bron: "Aanvullend onderzoek ecologie Broekseweg e.o. te Ameide" van 20 juli 2022")